

ALLA BARN OCH UNGA LYCKAS

Underlag till Core Team för att utveckla portföljen inför 2025

SAMHÄLLSKONTRAKTET

Eskilstuna
kommun

Mälardalens
universitet

VÄSTERAÅS F30

2024-07-10

INTRODUKTION TILL DOKUMENTET

Syfte och bakgrund

Syftet med detta dokument är att stötta Core Team i arbetat med att utveckla portföljen för Samhällskontraktets fokusområde 'Alla barn och unga lyckas' 2025. Dokumentet ger en bild av nuläget i portföljen samt inspel från initiativen kring vad de ser som möjliga väga framåt 2025.

Utifrån detta dokument bjuds Core Team in att reflektera kring tre frågor:

- Vilka initiativ ser ni som strategiskt att fortsätta driva?
- Vad ser ni för gap och framtida potential i portföljen?
- Vilka initiativ bör plockas bort för att ge plats åt andra?

Ovan frågor kommer diskuteras djupare i ett digitalt möte den 29:e augusti. **Innan dess förväntas varje part** (Västerås stad, Eskilstuna kommun och Mälardalens Universitet) **ha pratat ihop sig om hur de ser kring ovan frågor**. Hur detta görs är upp till varje part. En person från varje organisation delger partens tankar under mötet den 29:e augusti.

Bakgrunden till dokumentet är de insikter som initiativen har genererat. Alla processledare och en del initiativägare har varit delaktiga i framtagandet av detta dokument.

HUR LÄSER DU DOKUMENTET

Innehåll

Introduktion till dokumentet	1
Hur läser du dokumentet?	2
Helhetsportföljen 'Alla barn och unga lyckas'	3
Beskrivningar och delportföljer för varje initiativ	4-15
Del-helhetsportfölj 'Alla barn och unga lyckas'	16

Nyckel

Initiativ

Del i ett initiativ

Existerande del

Potentiel framtida del

Strategisk relation mellan initiativ eller delar i ett initiativ

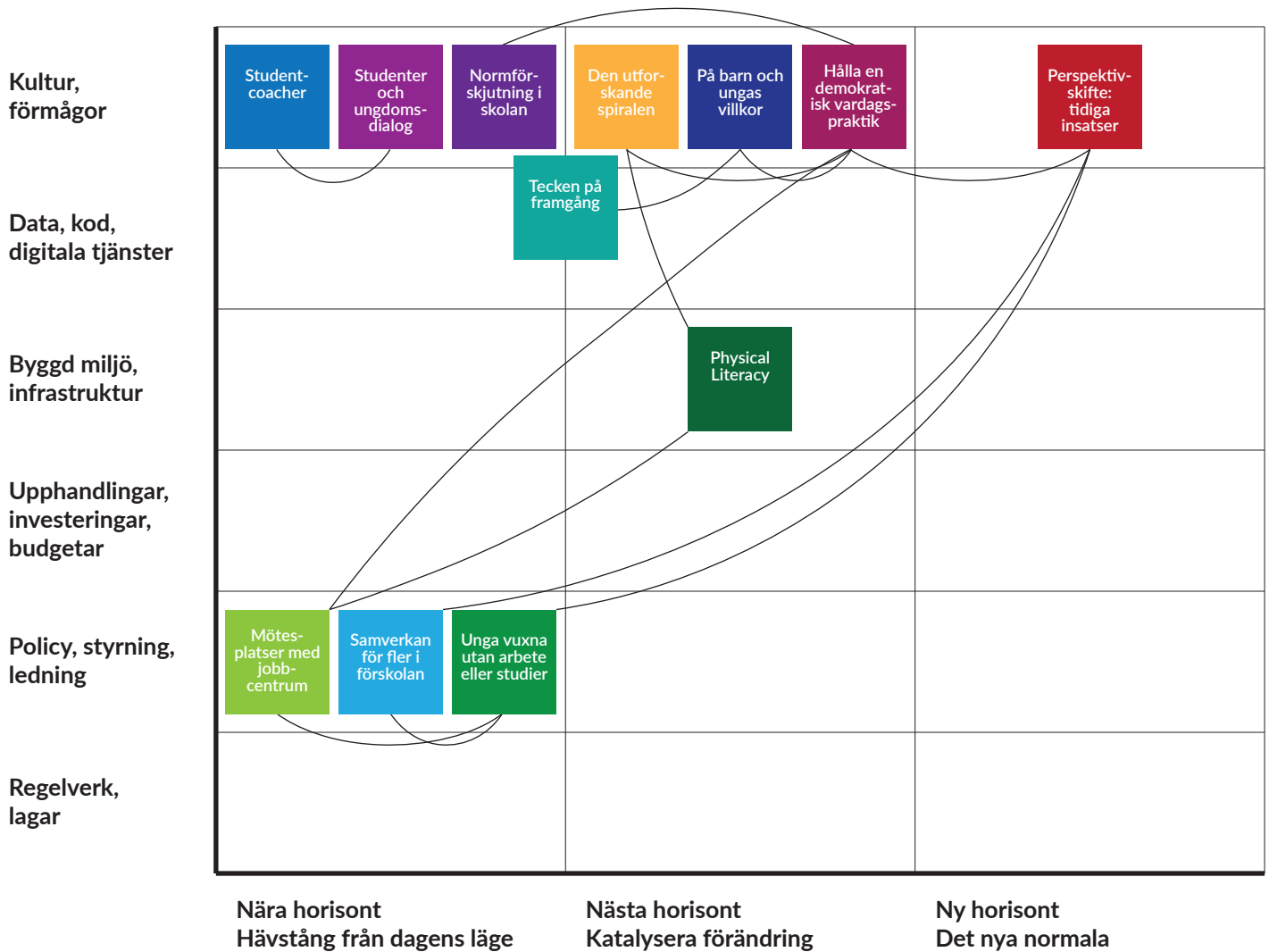
HELHETSPORTFÖLJEN

Juli 2024

Portföljen är utformad utifrån Samhällskontraktets tre samhällsmål:

- Alla barn och unga ges förutsättningar och tar sin rätt att medskapa sina sammanhang.
- Alla barn och unga har hållbara och hälsosamma vuxenrelationer i och utanför hushållet.
- Alla barn och unga har en god relation till det egna lärandet.

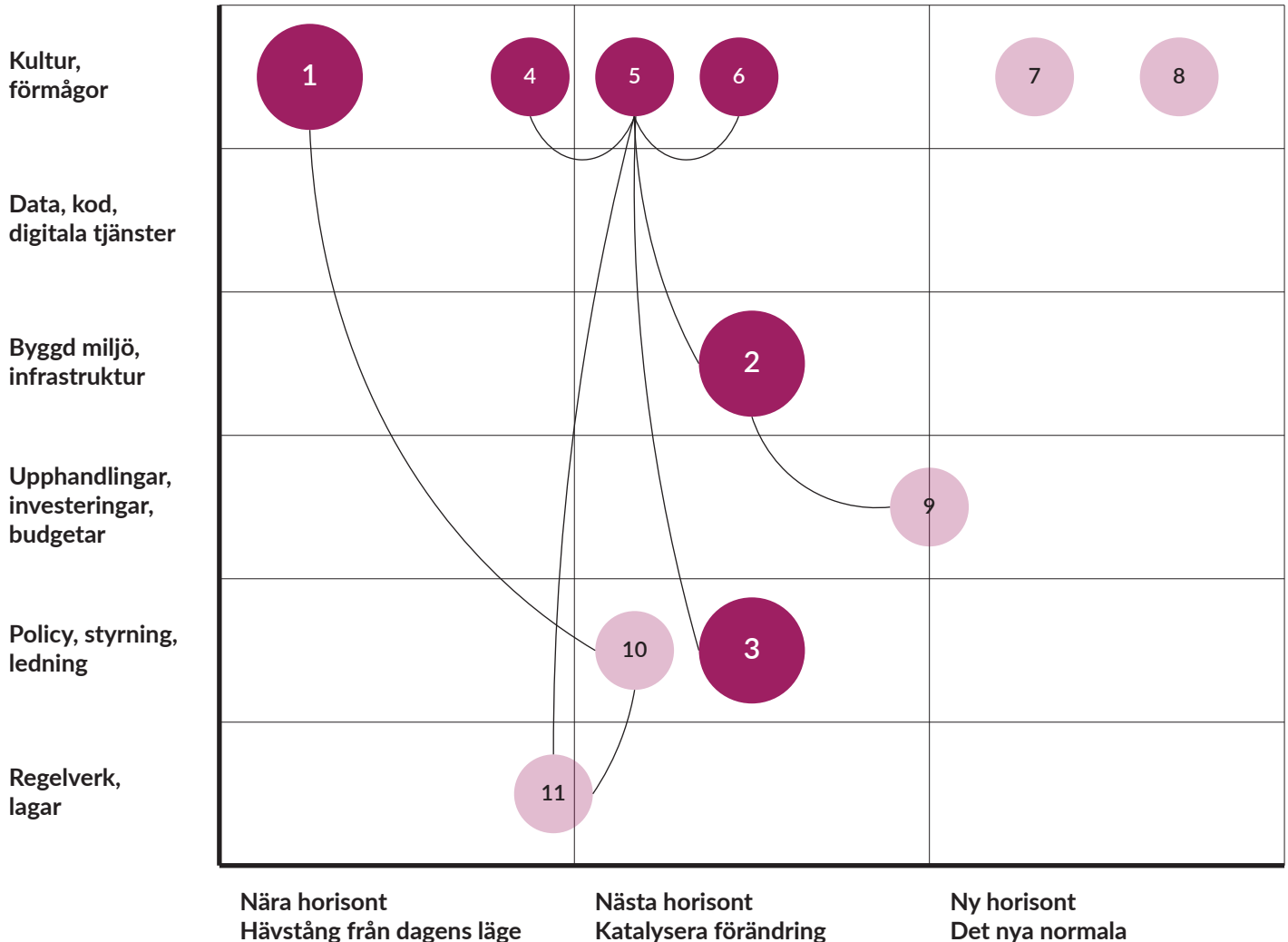
Initiativen i portföljen är placerade utifrån vart deras tyngdpunkt är just nu. På kommande sidor kan ni ta del av initiativens olika delar.

Västerås

Detta initiativ har fokus på att:

- 1) öka förmågan att hålla en praktik som bygger på att se och möta barnet i vardagen med avsikten att stärka dess agens i att medskapa sina sammanhang.
- 2) stärka relationer runt barnet som bidrar till att öka barnets agens i att medskapa sina sammanhang

1) Lärande inom och mellan verksamheter i systemet

Experiment: Labbgrupp som utvecklar gemensamt lärande utifrån sina kontexter. Frivilligt deltagande – aktörer från systemet som ser värde av att utvecklas i sitt tänkande och görande tillsammans med andra aktörer i samma fråga.

2) Hur kan vi skapa meningsfulla möten mellan barn och unga och kommunens beslutsprocesser?

Experiment: Det nya rummet, En plats för deltagandeprocesser och Elevråd som remiss-instans

3) Hur kan verksamheter följas upp för att främja barn och ungas medskapande av sina sammanhang? Hur kan vi förstå resultat utifrån ett systemperspektiv snarare än verksamhet?

Arbetsgrupp med forskare och praktiker utvecklar nya sätt att mäta och följa upp delaktighet.

4) Hur kan vi skapa utrymme för barn att reflektera över sin tillvaro och hur de vill utvecklas/växa i den?

Experiment: Vilka frön bär du på? Workshop med barn och unga, baserad på ungas reflektioner om loppet och vägen

5) Hur kan vi utveckla vår syn och praktik för ökad delaktighet inom och mellan verksamheter?

Experiment: Främjandepraktik. Workshop av Förebyggarcentrum prövas i 5 verksamheter under hösten.

6) Hur kan vi öka vår förmåga att facilitera lärande?

Experiment: Workshop om att hålla reflekterande och reflexiva rum med förebyggarcentrum.

7) Utforska hur relationer inom och mellan förvaltningar påverkar möjligheten att göra barn och unga till medskapare.

8) Utforska hur relationer mellan kommun och invånare påverkar möjligheten att göra barn och unga till medskapare.

9) Hur kan bidragssystem se ut för att stötta flera organiseringsformer?

10) Testa hur vi kan expandera lärandet kring hur styrningen kan möjliggöra hur barn och unga blir medskapare.

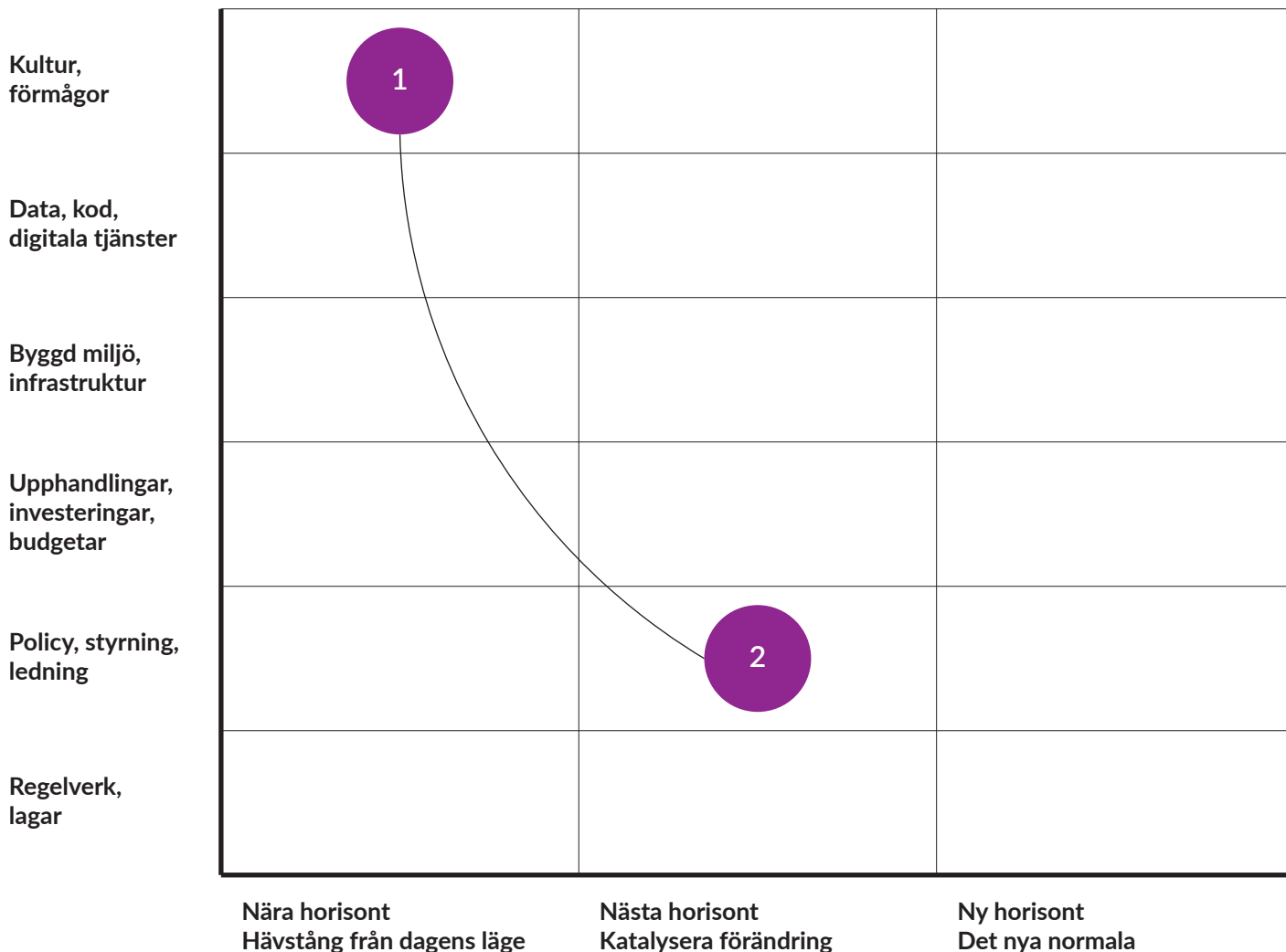
11) Hur påverkar sociala hållbarhetsprogrammet praktiken kring barn och ungas medskapande?

Västerås och Eskilstuna

Detta initiativ kopplar till initiativet 'Hålla en demokratisk vardagspraktik'.

Det finns två syften med initiativet:

- 1) skapa möjligheter för ungdomar att få sin röst hörd i politiska beslut och/eller beslut som tas av tjänstepersoner i olika utvecklingsprocesser.
- 2) ge fler studenter erfarenheten av att jobba i en kommun med komplexa frågeställningar.

1) Hur kan studenter skapa utrymmen för ungdomar att undersöka vad ungdomar tänker och känner kring frågor som är aktuella inom kommunen?

Experiment: Studenter arbetar tillsammans med ungdomar för att planera och leda dialoger kring identifierade frågor. Det som kommer fram blir underlag för hur olika verksamheter utvecklas.

2) Hur kan studenter kontinuerligt anställas för att planera och driva dialoger med ungdomar?

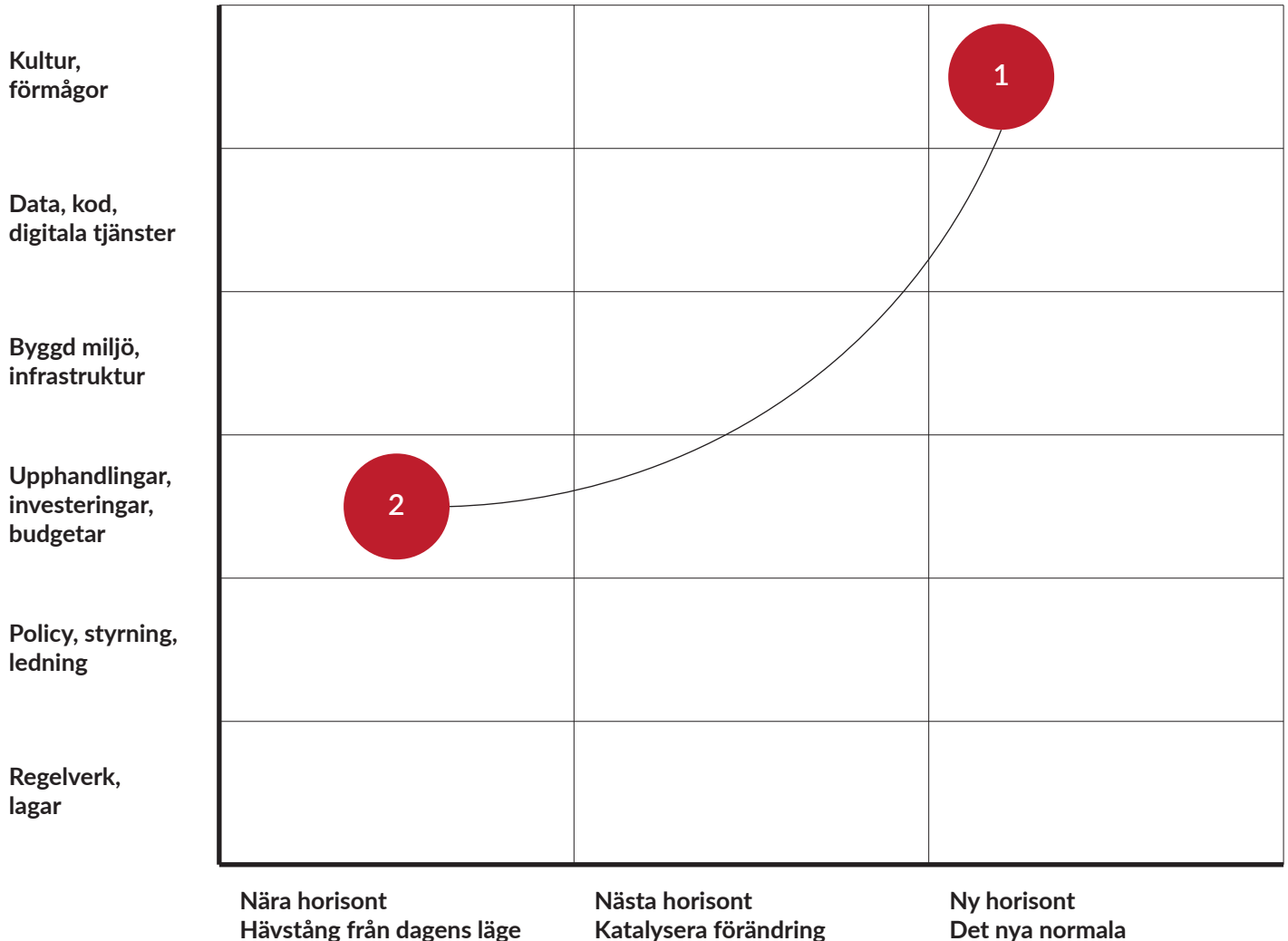
Experiment: Systematisera processen att rekrytera och engagera studenter, som i sin tur handleder ungdomar.

PERSPEKTIVSKIFTE: TIDIGA INSATSER

pågående fas:
2024/09-2024/12

Västerås och Eskilstuna

Den första fasen (hösten 2024) av detta initiativ syftar till att skapa bredare och djupare förståelse bland fler aktörer (inklusive politiker) gällande förebyggande och främjande arbete samt vad det kan innebära och möjliggöra på lång sikt.

1) Hur kan konst och forskning mötas för att sätta främjande och förebyggande arbete högst på agendan?

Experiment: Djupdykande samtal som med hjälp av konstnärliga uttryck och forskningsbaserade kunskaper utforskar vad förebyggande och främjande arbete kan innebära i Västerås och Eskilstuna

2) Vad kostar det att inte arbeta förebyggande och främjande?

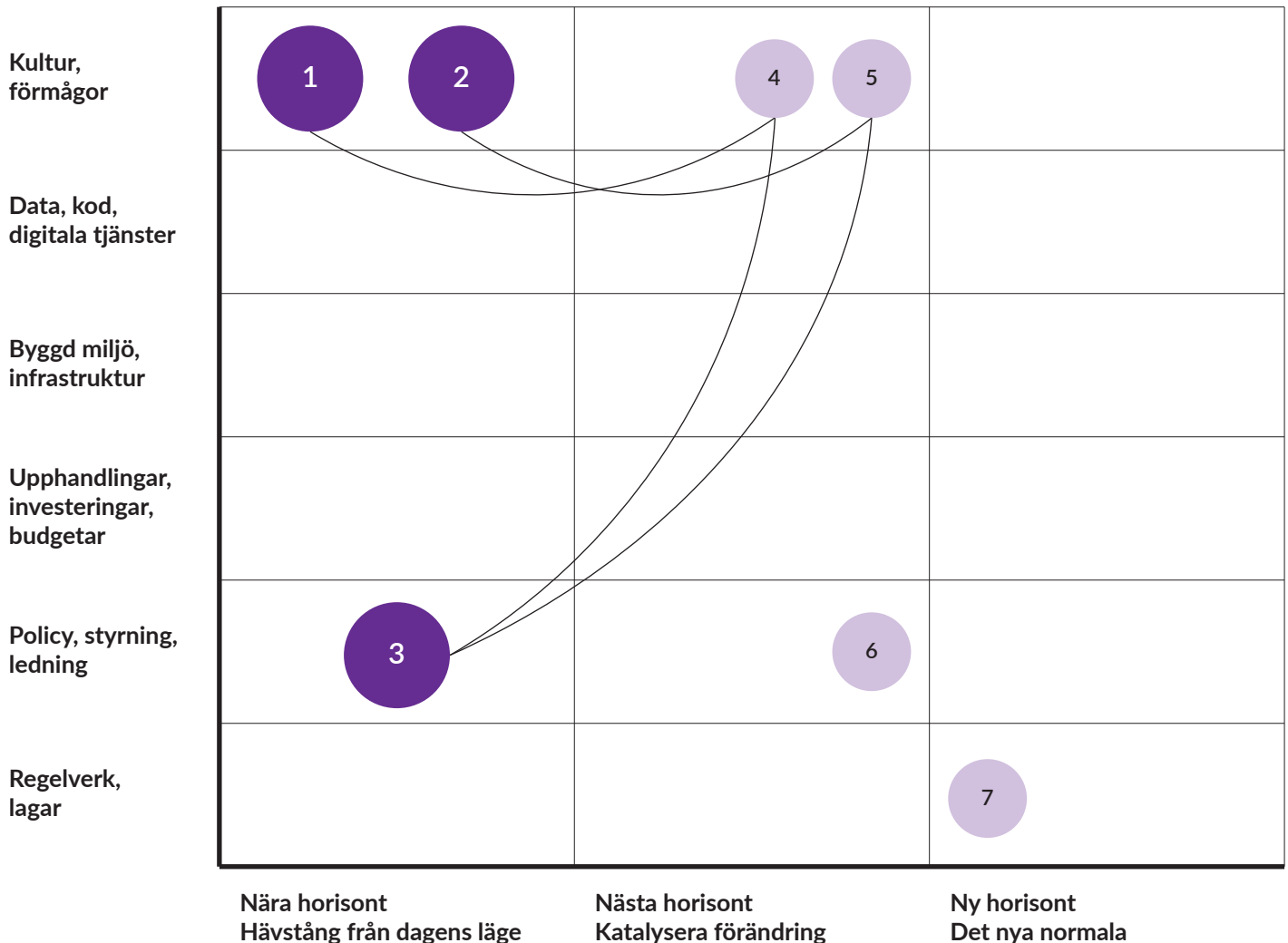
Experiment: sammanställning och översättning av existerande forskning för att göra den tillgänglig för politiker och tjänstepersoner.

NORMFÖRSKJUTNING I SKOLAN

pågående fas:
2024/09-2024/12

Västerås

Detta initiativ syftar till att skapa en praktik där skolor själva kan öka lärandet kring deras beteenden kopplat till den upplevda normförskjutningen i skolan. Den upplevda normförskjutningen handlar om hur skolpersonal ingriper i situationer av våld, brott och kränkningar.

1) Hur kan systemförståelse för normförskjutningen och agensen i det egna handlandet i ett arbetslag på en skola öka?

Experiment: Reflexiv process med två skolor i Västerås som utgår från personalens egna erfarenheten för att bättre förstå den upplevda normförskjutningen och vad som kan krävas för att förändra den.

2) Hur kan systemförståelse för normförskjutningen och agensen i det egna handlandet i skolsystemet öka?

Experiment: Reflexiv process med tvärgående arbetsgrupp bestående av personer från hela skolsystemet – från öppna förskolan till vuxenskolan - för att förstå hur de olika skolformerna påverkar varandra och hur de kan lära av varandra.

3) Hur kan olika förvaltningars samspelade verksamheter lära ihop?

Experiment: Forum mellan förvaltningar där erfarenheterna från skolorna packas upp för att förstå hur insikterna därifrån påverkar och påverkas av andra verksamheters ageranden.

4) Utforska synen på lärande.

5) Utforska relationer mellan skolan och andra aktörer.

6) Skolpersonal upplever trubbighet i hur vi förstår förflyttningar i skolan. Utforska varför det blir så och vilken potential som finns.

7) Går det att skapa en skyddad zon där verksamheter kan testa helt nya arbetssätt som kan gå utanför generella bestämmelser.

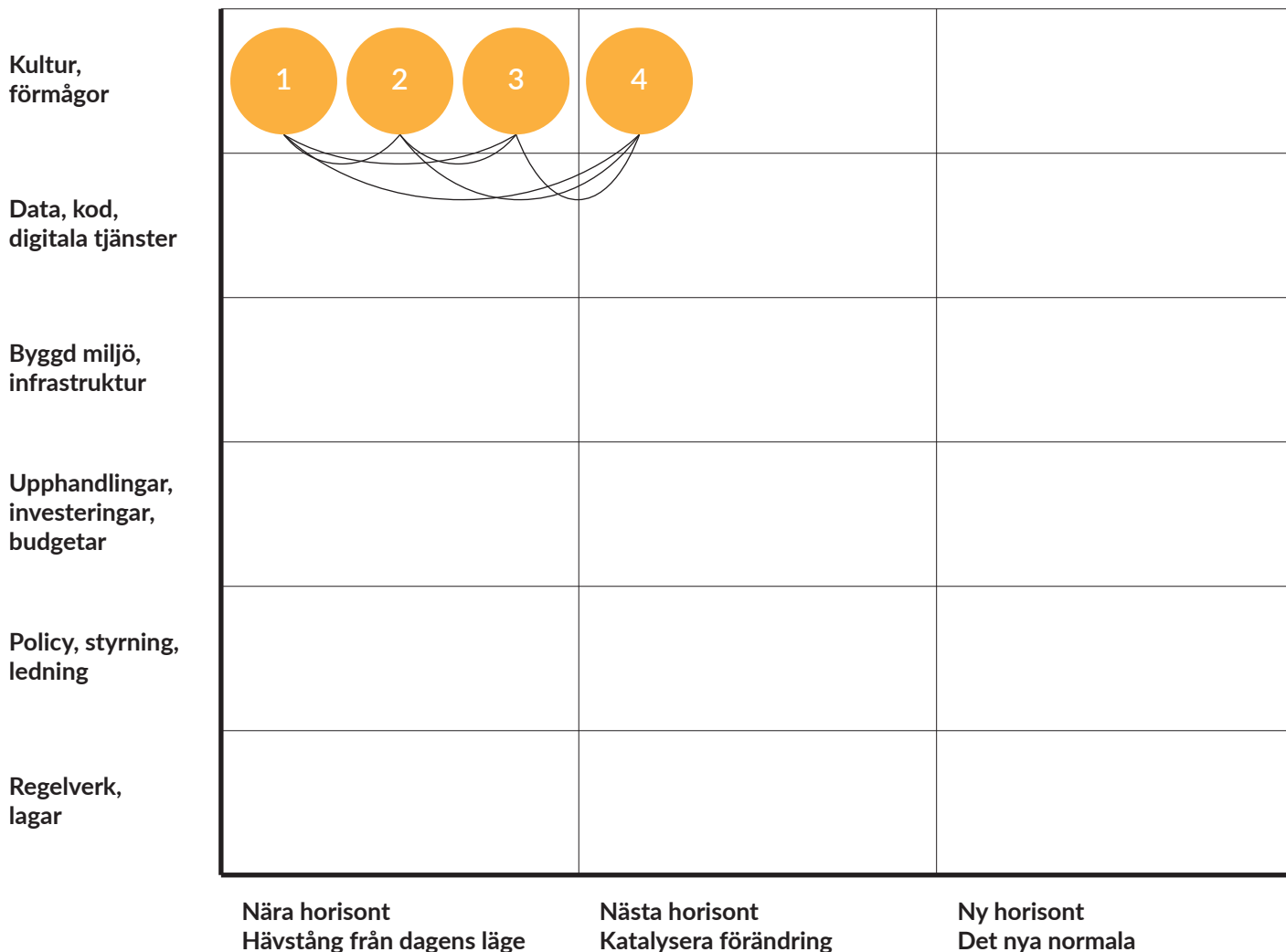
DEN UTFORSKANDE SPIRALEN

pågående fas:
2024/09-2024/12

Eskilstuna

Detta initiativ syftar till att:

- 1) bättre förstå vilka värden som den utforskande spiralen kan möjliggöra i en svensk gymnasieskolas arbete.
- 2) identifiera vad som kan möjliggöra implementering av arbetssättet i en svensk gymnasieskola.

1) Förundersökning med 10 lärare som berättat om sina upplevelser och erfarenheter av spiralen.

2) Elevenkäter som ska ge en med övergripande bild av skolan vid olika tidpunkter.

3) Elevintervjuer för ökad förståelse för elevers perspektiv på sin skolvardag.

4) Vilka interventioner kan bättre möjliggöra implementering och effekten av den utforskande spiralen?

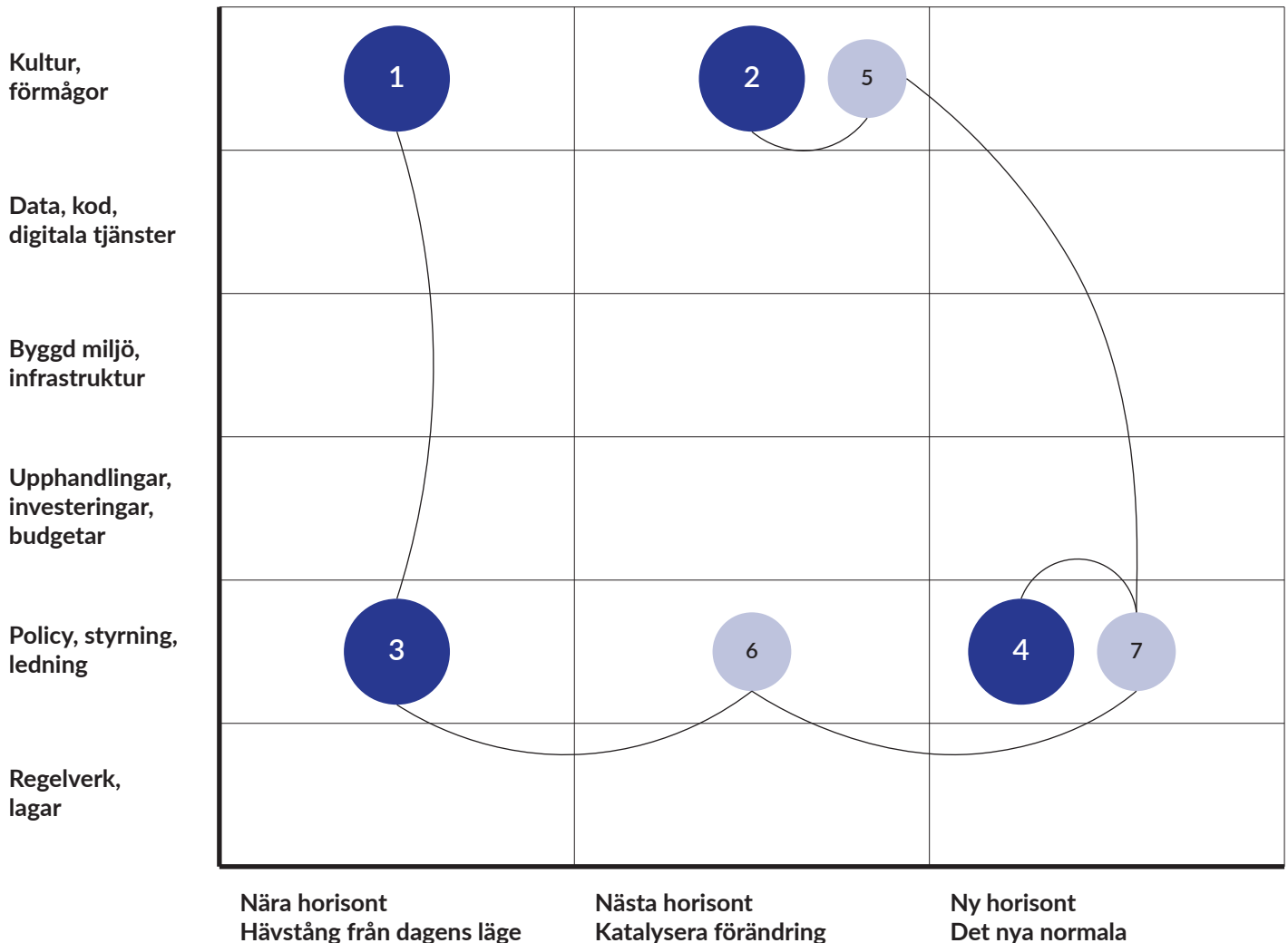
Experiment: Lärarledda interventioner baserat på interaktiva workshops där lärarna med stöd av spiralen får identifiera problem/utmaningar i undervisningen som de sedan ska ta sig an och återkoppla till varandra samt forskare.

PÅ BARN OCH UNGAS VILLKOR

pågående fas:
2024/09-2024/12

Västerås

Detta initiativ syftar till att skapa en vardagspraktik i förvaltningen som möjliggör barn och ungas kontinuerliga medskapande av Drömfabriken. Ett medskapande som i sin tur säkerställer att Drömfabriken blir en invånararena på barn och ungas villkor.

1) Vilka förmågor har vi som kan förstärkas?

Experiment: Identifiera vilka förmågor vi redan har och som vi vill förstärka för att kunna uppnå våra värden.

2) Hur går vi från insikt till insats?

Experiment: Utveckla och testa arbetssätt och förmågan att göra om insikt till insats.

3) Hur skapas brett ägandeskap för Drömfabrikens målbild, värdegrund och effektmål?

Experiment: Se över och arbeta fram en målbild, värdegrund och effektmål som hela förvaltningen tror på.

4) Hur kan ledningen möjliggöra ett autonomt ledarskap i systemet?

Experiment: Utveckla och testa olika möjliggörande faktorer.

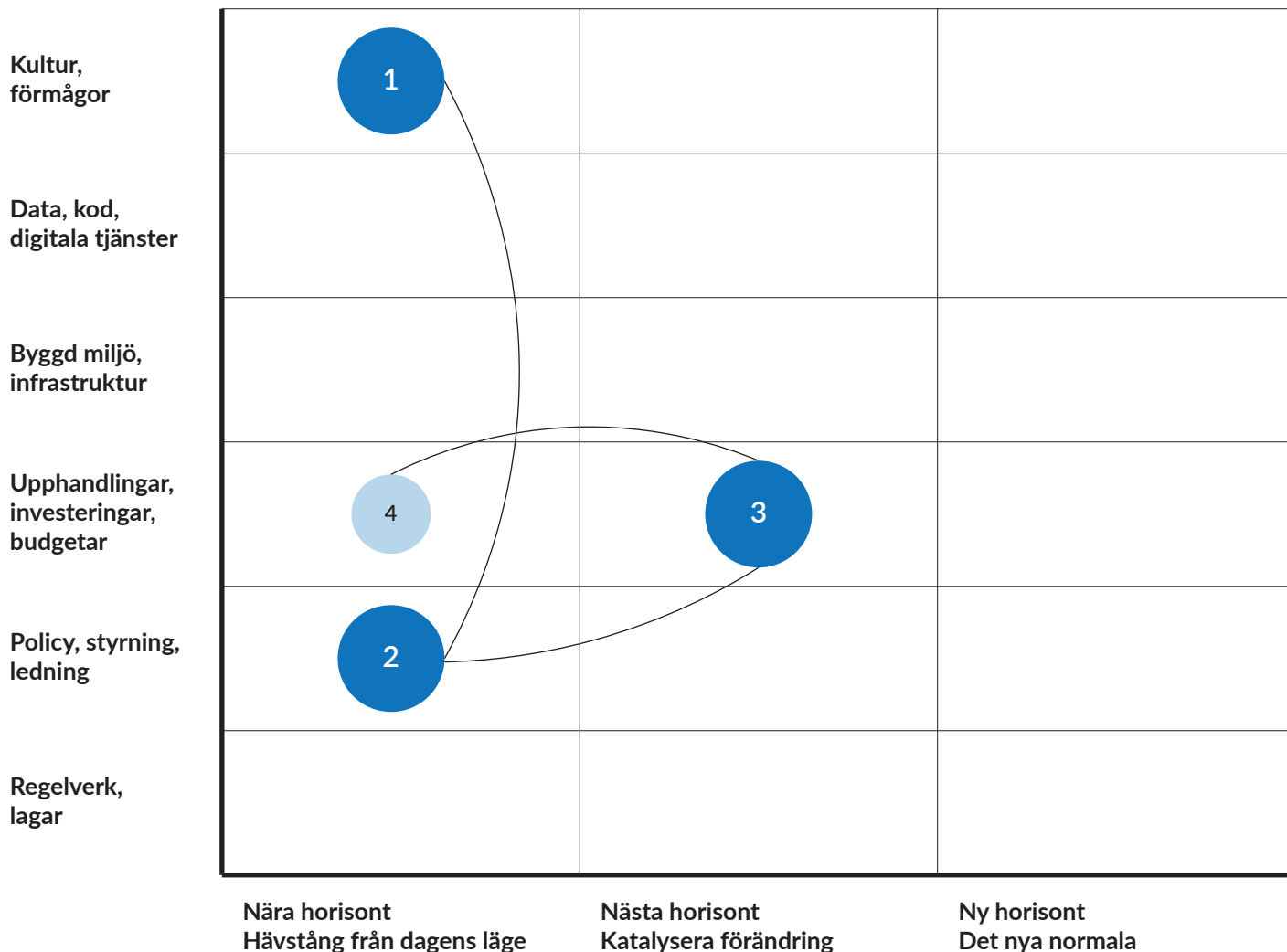
5) Etablera ett arbetssätt för hur innovativa idéer kan tas fram tillsammans med invånare.

6) Skapa utrymme i kalendarier för att arbeta med att förstärka de värden Drömfabriken vill uppnå.

7) Självständighet i arbetet mot ett Skultuna där alla barn och unga lyckas.

Västerås

Detta initiativ syftar till att på lång sikt öka andelen invånare i Skultuna som väljer att studera vidare på t.ex. Mälardalens Universitet och därigenom även öka framtidstron bland de unga i kommundelen.

1) Hur kan studenter agera för att uppmuntra andra till högre studier?

Experiment: Reflekterande och testande process tillsammans med studenter.

2) Hur hittar vi rätt personer och hur kommer de in i verksamheten på ett bra sätt?

Experiment: Anställning och introduktion av studenter.

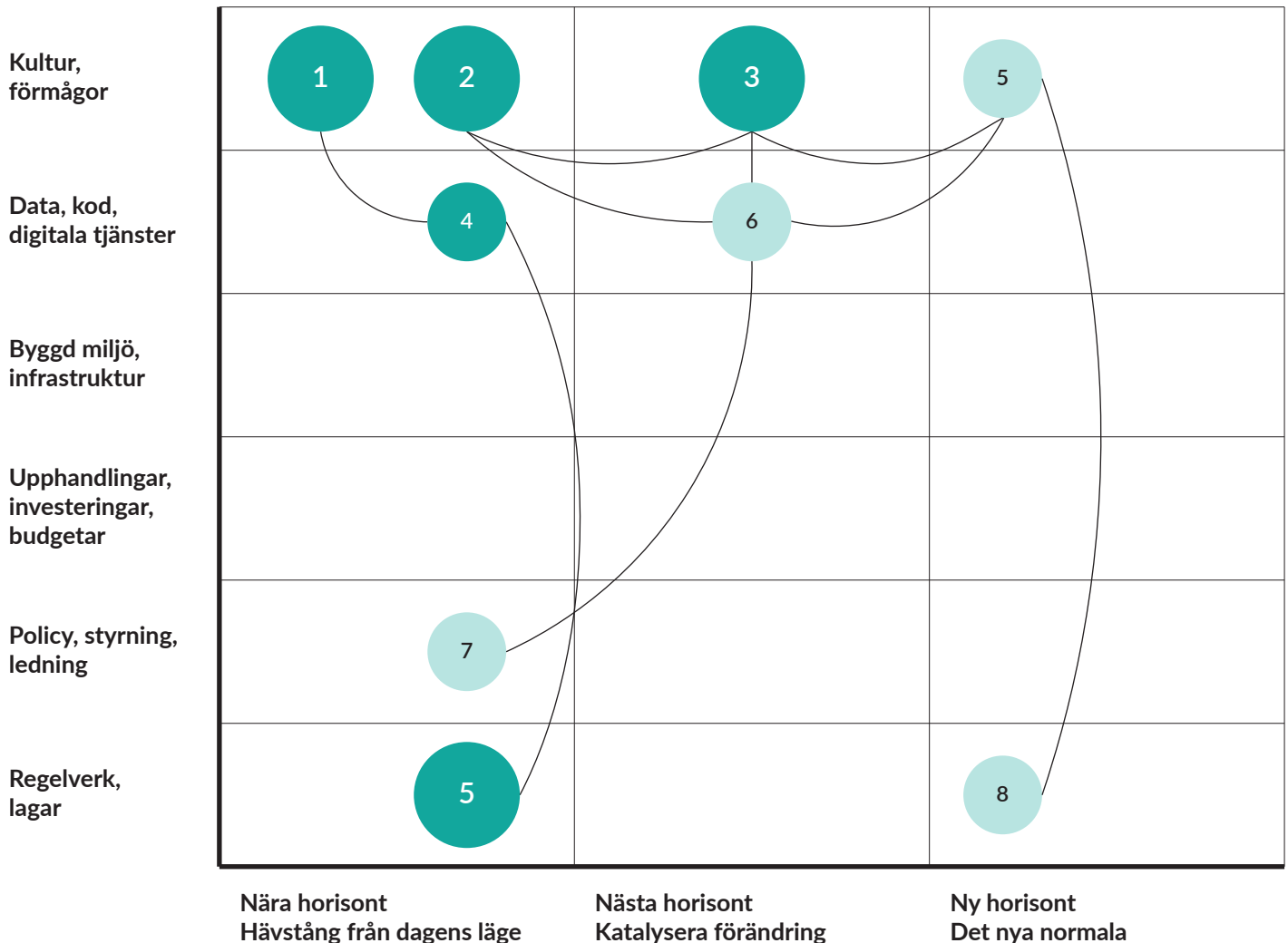
3) Hur kan studentcoacher bli en del av MDUs strategi för breddad rekrytering?

Experiment: Testa hur studentcoachernas roller bidrar till att fler söker sig till högre studier.

4) Utforska möjligheten för näringslivet att finansiera delar av verksamheten på Trainstation.

Västerås

Detta initiativ syftar till att öka antalet beslut som tas i Skultuna kommunalförvaltning som grundar sig i både data drivna och ett invånardrivna insikter.

1) Studentuppsatser

Experiment: Utifrån aktuella frågeställningar studerar studenter tillsammans med en forskare enkätdata från Skultuna.

2) Vad kan vi lära genom att testa den konceptuella modellen 'Tecken på framgång'

Experiment: Följ case Hej-Skultuna för att se vilka möjligheter och hinder som vi kan hitta i modellen samt hur dessa kan adresseras.

3) Hur kan kompetensen att arbeta data drivet och invånardrivet spridas i förvaltningen?

Experiment: Bygga kompetensen i Skultuna att arbeta med datadrivet lärande och invånardrivet lärande i en sammanhängande process

4) Teckan avtal mellan Region Västmanland/Samhällskontraktet gällande data för analys.

5) Dela data mellan myndigheter har mycket regler kring sig, hur hanterar vi det?

Experiment: Använda data från regionen för analys i kommunen.

6) Börja implementera modellens arbets sätt i alla delar av förvaltningen.

7) En AI-modell som kan stödja analysen i invånardialogen.

8) Medarbetare har tillgång till GPT-4 (och/eller annan mer lämplig/nyare version).

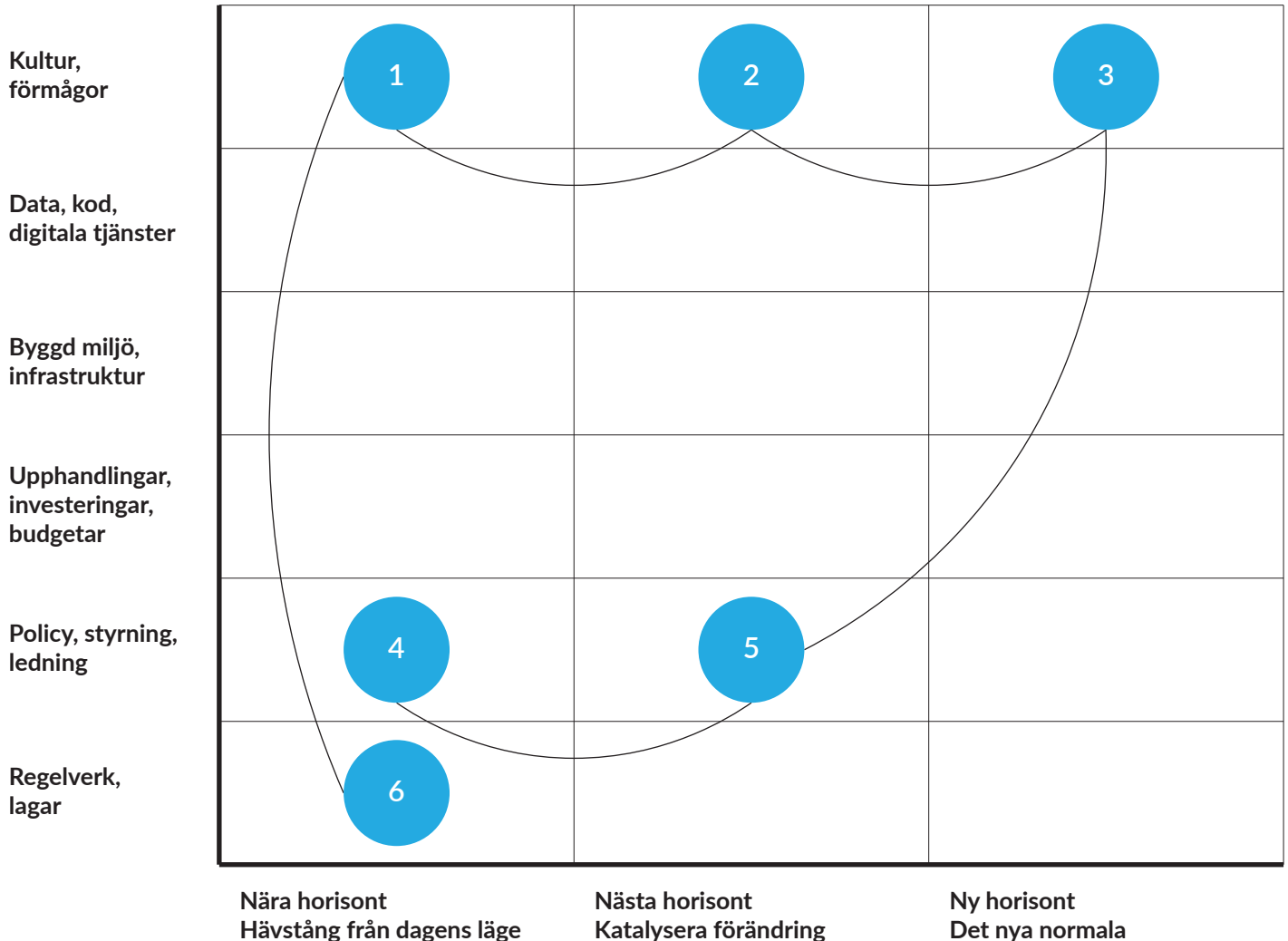
9) Ledning som möjliggör för arbetssättet i förvaltningens olika verksamheter och mellan verksamheter.

SAMVERKAN FÖR FLER I FÖRSKOLAN

pågående fas:
2024/02-2024/12

Västerås och Eskilstuna

Detta initiativ syftar till att öka närvaron i förskolan både utifrån det lagkrav som finns och utifrån att stärka de förebyggande och främjande effekterna som forskningen kan påvisa att förskolan har.

1) Hur kan beteende design synliggöra hur vårdnadshavare kan handla mer medvetet?

Experiment: Synliggör vilka förmågor & vilken förståelse som krävs för att få en vårdnadshavare att skriva in sina barn i förskolan och fortsätta att ta med sitt barn till förskolan.

2) Vad kan påverka synen på förskolan och dess värde?

Experiment: Testa nya sätta att influera/ändra folks syn på förskolan och syftet/värdet av förskolan.

3) Hur kan framsyn hjälpa oss att utforska vilka roller förskolan kan ta i ett föränderligt samhälle?

Experiment: Ta fram bilder av vad är förskolans roll kan vara i ett föränderligt samhälle (t.ex när vi börjar jobba mindre, flyttar oftare, mår sämre, o.s.v.).

4) Hur kan samverkan kring förskolan bidra till ökad närvaro i skolan?

Experiment: Skapa förståelse för hur samverkan kring förskolan kan förbättras allmänt och i specifika fall (t.ex. barn som behöver extra stimulans i språkutvecklingen).

5) Vad kan stärka samverkan kring förskolan?

Experiment: Utforska och tesa strukturer för kontinuerlig samverkan.

6) Hur säkrar vi att uppfyller kommunen lagkraven (uppsökande)?

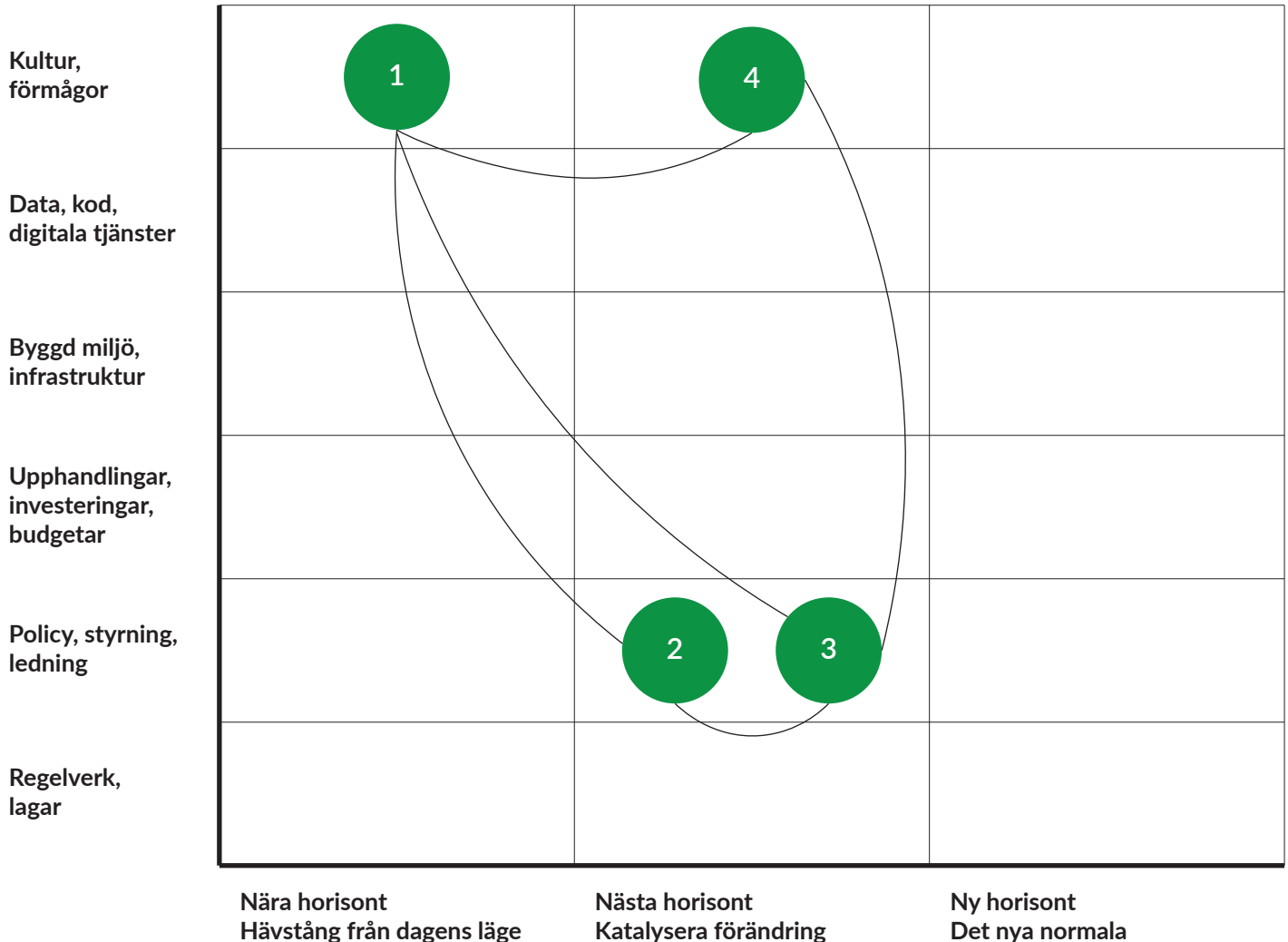
UNGA VUXNA UTAN ARBETE ELLER STUDIER

pågående fas:
2024/02-2024/12

Västerås och Eskilstuna

Detta initiativ syftar till att:

- 1) öka förståelsen för olika verksamheters och aktörers syften bakom deras arbete med gruppen UVAS
- 2) öka och förbättra samverkan mellan de olika verksamheterna och aktörerna.

1) Hur ser de olika verksamheterna och aktörerna på syftet med deras arbete kring gruppen UVAS?

Experiment: Workshop/samtal med olika verksamheter för att bättre förstå likheter och skillnader mellan deras uppfattade och lagstadgade syften.

2) Vilken styrning och ledning kan möjliggöra för systemet att som helhet ska kunna uppnå syftet/syftena?

Experiment: Designa och testa olika sätt att styra och leda.

3) Vilken organisering/sammordning kan möjliggöra för systemet att som helhet ska kunna uppnå syftet/syftena?

Experiment: Designa och testa olika sätt att organisera och sammordna de olika aktörerna och verksamheterna.

4) Hur behöver det operativa arbetet förändras för att systemet som helhet ska kunna uppnå syftet/syftena?

Experiment: Tillsammans med aktörer i utvalda verksamheter testa olika sätt att arbeta operativt tillsammans.

PHYSICAL LITERACY

pågående fas:
2024/09-2024/12

Eskilstuna

Detta initiativ syftar till att lägga grunden för ett vidare arbete med skiftet från fysisk aktivitet till physical literacy.

Tidigare har två ansökningar om forskningsbidrag skrivits tillsammans med Eskilstuna. En är nekad och en inväntar svar.

Kultur, förmågor	1		
Data, kod, digitala tjänster			
Byggd miljö, infrastruktur			
Upphandlingar, investeringar, budgetar			
Policy, styrning, ledning			
Regelverk, lagar			
	Nära horisont Hävstång från dagens läge	Nästa horisont Katalysera förändring	Ny horisont Det nya normala

1) Hur kan physical literacy bidra till ökad trygghet?

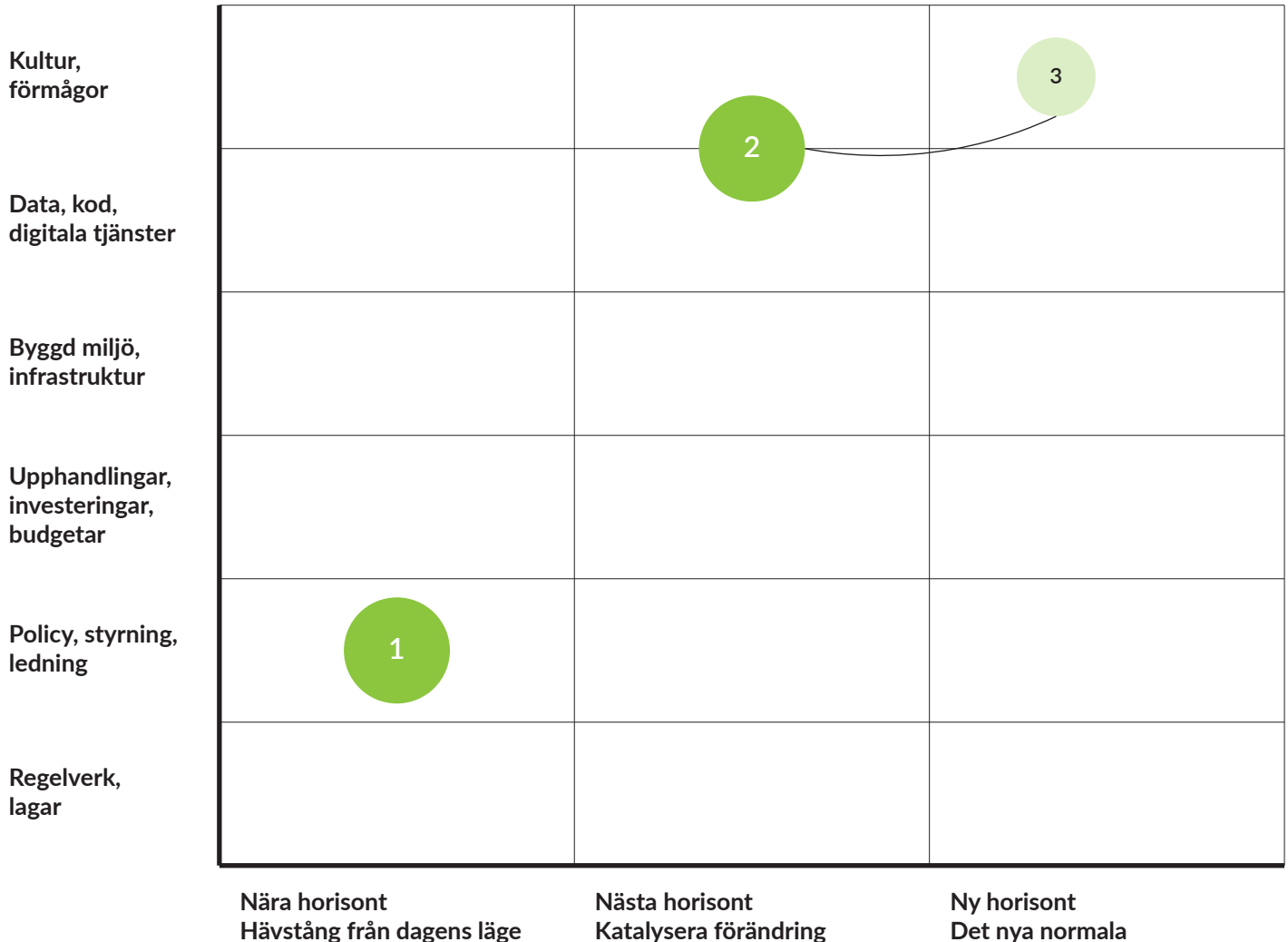
Experiment: Utforska existerande forskning i Norden för att identifiera möjliga vägar framåt tillsammans med Eskilstuna.

MÖTESPLATSER MED JOBBCENTRUM

pågående fas:
2024/09-

Eskilstuna

Detta initiativ syftar till att öka antalet beslut som tas i Skultuna kommunalförvaltning som grundar sig i både data drivna och ett invånardrivna insikter.

1) Hur verkställs målbilden och uppdraget för det vidare arbetet med mötesplatser med jobbcentrum Årby och Fröslunda?

Experiment: Gemensam samverkansplan.

2) Hur kan invånarforskning möjliggöra för invånare att delta i utvecklingen av deras stadsdelar?

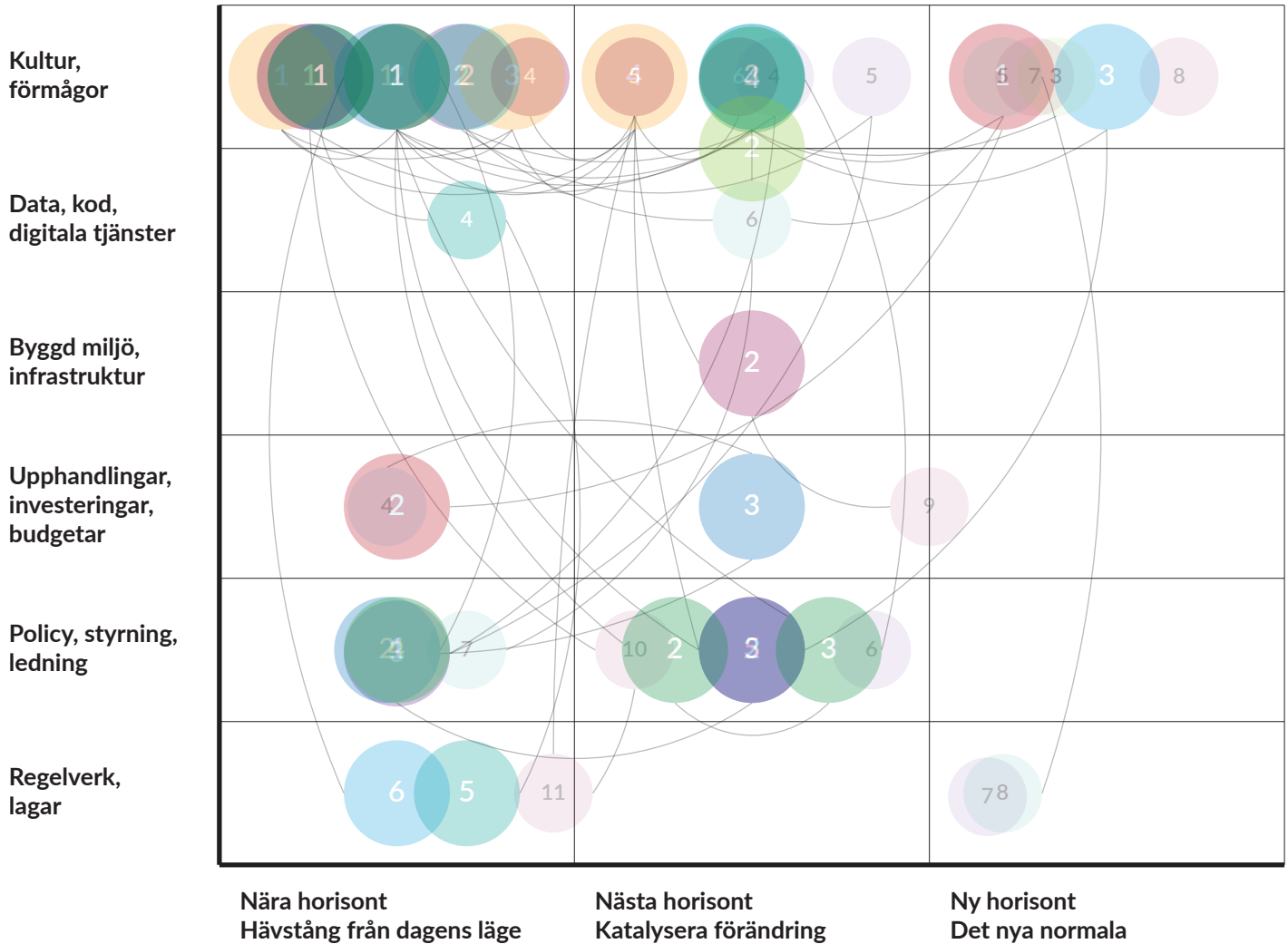
Experiment: Årlig invånarforskning för att följa upp hur nya platser för möten skapas och används i de två stadsdelarna.

3) Hur kan synen på att involvera invånare i olika processer möjliggöra ett kontinuerligt medskapande?

DEL-HELHETSPORTFÖLJEN

Kartläggning av alla delar i alla initiativen

Bilden syftar till att påvisa vart portföljen i dagsläget har sina största fokus och vart det finns gap i portföljen.

SAMHÄLLSKONTRAKTET

Eskilstuna
kommun

Mälardalens
universitet

VÄSTERÅS FBO

2024-07-10

Linnéa Rönnquist

Team 'Alla barn och unga lyckas'